

TEL:N MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN ERITYISPERUSTEET

Kokooma 4.1.2008.

Viimeisin perustemuutos on vahvistettu 20.12.2007.

SISÄLLYS

1 PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN

2 IKÄLASKU

3 ETUJEN MÄÄRITTELY

- 3.1 VAKUUTUSMAKSUN PERUSTEENA OLEVA TAVOITE-ELÄKE
- 3.2 RAHASTOITU ELÄKE
- 3.3 ANSAITTU ELÄKE

4 VAKUUTUSMAKSU

- 4.1 VAKUUTUSMAKSUN OSAT
 - 4.1.1 KERTAMAKSU RAHASTOIDUN ELÄKKEEN LISÄYKSESTÄ
 - 4.1.2 VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.2.1 TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.2.2 TYÖTTÖMYYSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.2.3 PERHE-ELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.2.4 HAUTAUSAVUSTUKSEN VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.2.5 MAKSUVAPAUTUSMAKSU
 - 4.1.2.6 VANHUUSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU
 - 4.1.3 TASAUSOSA
 - 4.1.4 HOITOKUSTANNUSOSA
 - 4.1.5 MAKSUTAPPIO-OSA

4.2 ENNAKKOMAKSU

5 TAKAISINLAINAUS

6 VAPAAKIRJA

7 YHTIÖN VASTUULLA OLEVA ELÄKKEEN OSA

- 7.1 VAPAAKIRJAN PERUSTEELLA MAKSETTAVA ELÄKE
- 7.2 MUUN KUIN VAPAAKIRJAN PERUSTEELLA MAKSETTAVA ELÄKE
- 7.3 KERTASUORITUKSENA MAKSETTAVA ELÄKE

8 VASTUUVELKA

- 8.1 VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.1 VARSINAINEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.1.1 VASTAISTEN VANHUUSELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.1.2 VASTAISTEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.1.3 VASTAISTEN PERHE-ELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.1.4 HAUTAUSAVUSTUSTEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU
 - 8.1.2 OSITETUN LISÄVAKUUTUSVASTUUN OSA V^{A1}
- 8.2 KORVAUSVASTUU
 - 8.2.1 ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU
 - 8.2.1.1 ALKANEIDEN VANHUUSELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU
 - 8.2.1.2 ALKANEIDEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU
 - 8.2.1.3 ALKANEIDEN PERHE-ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU
 - 8.2.2 TASOITUSVASTUU
- 8.3 VARSINAINEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ
- 8.4 ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ
- 8.5 TASOITUSVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

9 VASTUUNJAKOSUURE B_v^{bL} **10 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET****LIITE 1: LASKUKAAVAT****LIITE 2: ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA V****LIITE 3: MUUNNOSKERTOIMET k**

TEL:N MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN ERITYISPERUSTEET

Voimaantulosäännökset

Perusteen 20.12.2006 voimaantulosäännös

Perusteet tulevat voimaan 1.1.2007.

Perusteen 20.12.2007 voimaantulosäännös

Perusteiden kohtia 4.1, 4.1.3, 4.1.4, 8.1.1.3, 8.2.1.2, 8.2.2, 9 ja 10 sekä liite 1 muutetaan seuraavasti.

Voimaantulo

Perusteet tulevat voimaan 1.1.2008.

TEL:N MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN ERITYISPERUSTEET

TEL:n mukaisella lisäeläkevakuutuksella tarkoitetaan työntekijän eläkelain (TyEL) voimaantulon 32 §:n 5 momentissa määriteltyä työntekijän eläkelain 11 §:n mukaista lisävakuutusta. Tähän vakuutukseen noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamia työntekijän eläkelain mukaisen eläkevakuutuksen yleisiä laskuperusteita ja seuraavia erityisperusteita.

1 PERUSTEIDEN SOVELTAMINEN

TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus sisältää yhden tai useampia seuraavista eläke-eduista:

- vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläke
- perhe-eläke
- hautausavustus
- vanhuuseläkkeen lisäosa
- eläketapahtumahetkellä ostettava vanhuuseläke, joka kustannetaan kertamaksulla.

Perhe-eläke vakuutetaan täyskollektiivisena, jolloin vakuutus koskee kaikkia vakuutettavaan ryhmään kuuluvia.

Perhe-eläke voi olla myös puolikollektiivisena vakuutettu, jos eläkejärjestely on tullut voimaan ennen 1.1.1984. Perhe-eläke koskee tällöin vakuutettavan ryhmän naimisissa olevia ja vakuutusmaksu lasketaan heistä kunkin osalta puolikollektiivisen vakuutuksen maksukaavojen mukaisesti. Avioliiton päätyttyä on puolikollektiivisessä vakuutuksessa eläketurva lasten osalta maksuttomana voimassa.

Perhe-eläke voi olla vakuutettu myös siten, että se ei sisällä leskeneläkettä. Tämä edellyttää kuitenkin, että eläkejärjestely on tullut voimaan ennen 1.7.1990 ja työsuhde on alkanut ennen 1.1.1992.

Jatkovakuutuksessa noudatetaan näitä perusteita soveltuvin osin. Tällöin jatkovakuutuksen maksu ja vastuu voidaan määrätä puolikollektiivisen vakuutuksen kaavojen mukaisesti.

Mikäli 1.1.1996 voimaantullut peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennys vakuutetaan lisäeläkkeellä, voidaan se tehdä joko ennakkorahastoivalla tekniikalla (myöhemmin kertamaksutekniikka) tai riskimaksutekniikalla. Riskimaksutekniikassa tämä lisäeläkkeen osa rahastoidaan eläketapahtuman yhteydessä ja se kustannetaan vastuuvaaramaksulla. Kertamaksutekniikassa sitä rahastoidaan myös työsuhdeaikana.

2 IKÄLASKU

Näissä perusteissa x tarkoittaa vakuutetun ikää syntymäpäivänä sinä kalenterivuonna, johon vakuutusmaksu kohdistuu tai jonka viimeiselle päivälle vastuu lasketaan.

Poikkeuksena edellä olevaan käytetään kertamaksulla kustannettavan eläkkeen ja siihen liittyvän vastaisen eläke-etuuden maksua laskettaessa vakuutetun ikänä sitä ikää vuosina ja täysinä kuukausina, jonka hän täyttää eläkkeen alkamista edeltäneen kuukauden aikana.

3 ETUJEN MÄÄRITTELY

Näissä perusteissa tavoite-eläkettä laskettaessa eläkkeellä tarkoitetaan vuosieläkettä.

3.1 VAKUUTUSMAKSUN PERUSTEENA OLEVA TAVOITE-ELÄKE

Vuodelta v perittävän vakuutusmaksun perusteena oleva tavoite-eläke E_v määritellään vakuutus sopimuksen mukaisesti. Tavoite-eläkettä muutetaan vuosittain TyEL 96 §:ssä tarkoitettujen palkkaker toimen muutosta vastaavasti. Perhe-eläkkeen tavoite-eläkkeellä E_v tarkoitetaan sellaista leskeneläkettä, johon leski yksin edunsaajana olisi oikeutettu. Jos perhe-eläkettä on vakuutettu vain lapsille, tavoite-eläke E_v on se leskeneläke, johon leski yksin olisi oikeutettu, jos vakuutettu perhe-eläke sisältäisi myös leskeneläkkeen.

Vuotuisen rahastoidun eläkkeen lisäyksen perusteena oleva tavoite-eläke vuonna v on E'_v . Mikäli 1.1.1996 voimaantullutta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennystä ei vakuuteta lisäeläkkeellä tai se vakuutetaan kertamaksutekniikalla, on

$$(1) \quad E'_v = E_v.$$

Mikäli 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke vakuutetaan riskimaksutekniikalla, on

$$(2) \quad E'_v = \text{tavoitelisäeläkkeen määrä vuonna } v \text{ määritellään vakuutus sopimuksen mukaisesti siten, että peruseläkkeen määrää laskettaessa eläkeikään jäljellä olevan ajan osalta karttuva eläke lasketaan } 1,5 \% \text{:n vuotuisen karttuman mukaisesti.}$$

E_v ja E'_v ovat kuitenkin vähintään ansaitun eläkkeen suuruisia.

Peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuvasta lisäeläkkeestä riskimaksutekniikalla vakuutettava osuus $E_v(r)$ vuonna v on

$$(3) \quad E_v(r) = (E_v - E'_v).$$

3.2 RAHASTOITU ELÄKE

Seuraavassa esitettävää rahastoidun eläkkeen laskutapaa käytetään vanhuuseläkkeen, työkyvyttömyyseläkkeen ja sellaisen perhe-eläkkeen yhteydessä, jossa vakuutus sisältää myös leskeneläkkeen.

Rahastoidun eläkkeen määrä E_v^R vuoden v lopussa määritellään kaavalla

$$(4) \quad E_v^R = E_{v-1}^R + \Delta E_v^R + \Delta E_v^{RI}$$

missä rahastoidun eläkkeen lisäykset ΔE_v^R ja ΔE_v^{RI} lasketaan kaavojen (5) ja (6) mukaisesti. Vakuutukseen liittymisvuotta v_0 edeltävän vuoden rahastoitu eläke $E_{v_0-1}^R$ on nolla.

Rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavasta

$$(5) \quad \Delta E_v^R = \Delta E_v^{R1} + \Delta E_v^{R2},$$

jossa

$$\Delta E_v^{R1} = d_v \left(\frac{t}{T} E_v' - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right)^+$$

$$\Delta E_v^{R2} = \frac{k}{n} \left(E_v' - \Delta E_v^{R1} - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right).$$

Mikäli vuosi v jakautuu vakuutetun osalta vakuutettavasta ryhmästä toiseen siirtymisen johdosta useampaan laskentajaksoon, rahastoidun eläkkeen lisäys lasketaan erikseen kullakin jaksolta kaavaa (5) soveltaen. Edellä olevissa kaavoissa on

d_v = kerroin, jonka arvo on välillä $0 \leq d_v \leq 1$. Kertoimen arvo sovitaan vakuutuksenottajan kanssa vuosittain niin, että kuhunkin tiettyyn vakuutettuun ryhmään kuuluvaan työsuhteeseen sovelletaan samaa arvoa d_v . Siltä ajalta, jolta vakuutetulle on myönnetty maksuvapaus, ΔE_v^R lasketaan käyttäen d_v :lle arvoa nolla.

n = eläkeikään jäljellä oleva aika laskentajakson alussa täysinä kuukausina; aikaa ennen vakuutetun 23-vuotispäivää tai ennen vakuutukseen liittämistä ei oteta huomioon.

T = koko eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika kuukausina sekä takautuvalta että vastaiselta osaltaan; aikaa ennen vakuutetun 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.

$t =$ takautuva eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika kuukausina, ts. se osa eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta, joka kohdistuu aikaan ennen laskentajakson alkua; aikaa ennen vakuutetun 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.

$k =$ laskentajakson pituus kuukausina; sitä aikaa, jolta vakuutetulle on myönnetty maksuvapaus, ei oteta huomioon k :ta laskettaessa, ei myöskään aikaa ennen vakuutetun 23-vuotispäivää eikä aikaa, jolta vakuutus vakuutetun osalta ei ole ollut laskentajakson aikana voimassa.

$I_v =$ TyEL 96 §:n mukainen palkkakerroin vuonna v .

$E_v^A =$ kohdassa 3.3 määritelty ansaittu eläke.

Hautausavustuksesta muodostuu rahastoitu etu eläkeiän täyttämisen yhteydessä, jolloin se on eläkeiän täyttämivuonna voimassa olevan hautausavustuksen suuruinen. Vastaavasti menetellään, kun kyseessä on varhennetulle vanhuuseläkkeelle, vanhuuseläkkeelle ennen eläkeikää tai osaaikaeläkkeelle siirtyminen. Mikäli vakuutettu on eläkeiän täyttäessään lisäturvan ehtojen mukaisella työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeellä, ei hautausavustuksen rahastoitua etua muodostu.

Kun kyseessä on heti alkavana vakuutettava eläke, siihen liittyvä vastainen eläke tai hautausavustus, ΔE_v^R on yhtä suuri kuin heti alkavana vakuutettava eläke tai siihen liittyvä vastainen etu heti alkavan eläkkeen alkamishetkellä.

Niissä tapauksissa, joissa 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla ja työkyvyttömyyseläke on päätynyt eläkkeensaajan paranemiseen vuonna v , rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^{RI} on

$$(6) \quad \Delta E_v^{RI} = \frac{0,003T_{50}^I + 0,007T_{60}^I}{0,003T_{50} + 0,007T_{60}} (E_{v_i} - E'_{v_i}),$$

jossa

$v_i =$ työkyvyttömyyden alkamisvuosi

$T_{50}^I =$ aika kuukausina työkyvyttömyyden alkamispäivästä työkyvyttömyyseläkkeen päättymispäivään; aikaa ennen 1.1.1996, aikaa ennen vakuutetun 50-vuotispäivää ja aikaa jälkeen vakuutetun 60-vuotispäivää ei oteta huomioon

$T_{60}^I =$ aika kuukausina työkyvyttömyyden alkamispäivästä työkyvyttömyyseläkkeen päättymispäivään; aikaa ennen 1.1.1996 ja aikaa ennen vakuutetun 60-vuotispäivää ei oteta huomioon

T_{50} = aika kuukausina työkyvyttömyyden alkamispäivästä eläkeiän täyttämispäivään;
aikaa ennen 1.1.1996, aikaa ennen vakuutetun 50-vuotispäivää ja aikaa jälkeen
60-vuotispäivän ei oteta huomioon

T_{60} = aika kuukausina työkyvyttömyyden alkamispäivästä eläkeiän täyttämispäivään;
aikaa ennen 1.1.1996 ja aikaa ennen vakuutetun 60-vuotispäivää ei oteta huomi-
oon.

Jos työntekijä siirtyy varhennetulle vanhuuseläkkeelle, vanhuuseläkkeelle ennen eläkeikää tai vanhuuseläkkeelle siirtyminen lykkääntyy eläkeiän yli, vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen rahastoitua eläkettä muunnetaan samoin kuin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen työeläkkeen laskemisesta (1148/2004) eräissä tapauksissa mukaan muunnetaan ansaittua eläkettä.

Laskettaessa kaavan (26) mukaista vastaisen vanhuuseläkkeen vakuutusmaksuvastuuta tapauksessa, jossa vanhuuseläkkeelle siirtyminen lykkääntyy yli eläkeiän w ja hetken 31.12.v, rahastoitua eläkettä muunnetaan kaavan

$$(7) \quad E_V^R = \frac{\bar{N}_w}{\bar{N}_z} E_V^R(w)$$

mukaan, jossa z on täytetty ikä kuukauden tarkkuudella hetkellä 31.12.v ja $E^R(w)$ on rahastoitua eläke eläkeiässä w .

3.3 ANSAITTU ELÄKE

Jos vuoteen v ei kohdistu maksuvapautusaikaa, ansaittu eläke E_v^A vuoden v lopussa on

$$(8) \quad E_v^A = \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A + \Delta E_v^R.$$

Jos työkyvyttömyyseläke päättyy eläkkeensaajan paranemiseen, eikä eläkettä myöhemminkään myönnetä entisin perustein TyEL 80 §:n mukaan, ansaittu eläke E_v^A vuoden v lopussa on

$$(9) \quad E_v^A = \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A + \Delta E_v^{AM} + \frac{I_v}{I_{v_i}} \Delta E_v^{RI} + \Delta E_v^R,$$

missä ΔE_v^{AM} on vuonna v olevalta maksuvapautusajalta muodostunut ansaitun eläkkeen lisäys. Tämä lisäys lasketaan kaavalla

$$(10) \quad \Delta E_v^{AM} = \frac{k^M}{n} \left(E_v' - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right),$$

missä

k^M = vuonna v olleen maksuvapautusajan pituus kuukausina; aikaa ennen vakuutetun 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.

Jos perhe-eläke on vakuutettu vain lapsille, ansaittu eläke E_V^A on työsuhteen päättyessä tai lisäeläkejärjestelyn vakuutetun osalta päättyessä sama suhteellinen osa päättymishetkelle lasketusta tavoitelisäeläkkeestä kuin vakuutukseen kuulumiskuukaudet maksuvapautusaika mukaan lukien ovat niiden kuukausien lukumäärästä, joihin vakuutettu eläkeikään mennessä olisi ehtinyt kuulua vakuutuksen piiriin.

Jos työntekijä siirtyy varhennetulle vanhuuseläkkeelle, vanhuuseläkkeelle ennen eläkeikää tai vanhuuseläkkeelle siirtyminen lykkääntyy eläkeiän yli, vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen ansaittua eläkettä muunnetaan sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen työeläkkeen laskemisesta eräissä tapauksissa mukaisesti.

4 VAKUUTUSMAKSU

Vakuutusmaksun teoreettinen eräpäivä on keskellä sitä kalenterivuotta, johon maksu kohdistuu. Vakuutuskohtainen maksu vuodelta v on tällöin

$$(11) \quad \sum P_V - {}^2H_V$$

missä summaus koskee kaavan (12) mukaisesti kunkin vakuutetun osalta erikseen laskettua maksua P_V ja 2H_V on vakuutuskohtainen, kohdan 8.1.2 mukaisesta ositetun lisävakuutusvastuun osasta V^{A1} maksettava hyvitys. Maksuun sisällytetään perustekorona suuruinen jatkuva korko teoreettisesta eräpäivästä varsinaiseen eräpäivään.

Jos vakuutusmaksu koskee heti alkavaa eläkettä ja siihen liittyvää vastaista eläke-etuutta tai varhaiseläkkeen täydennysosaa, katsotaan edellisestä poiketen maksun teoreettiseksi eräpäiväksi eläkkeen alkamispäivä.

4.1 VAKUUTUSMAKSUN OSAT

Kunkin vakuutetun osalta laskettava vakuutusmaksu P_V sisältää kertamaksun rahastoidun eläkkeen lisäyksestä, vastuuvaaramaksun tavoite-eläkkeen siitä osasta, joka ylittää ansaitun eläkkeen, sekä vakuutusmaksun tasaosan, hoitokustannusosan ja maksutappio-osan:

$$(12) \quad P_V = k P_V + r P_V + P_V^T + P_V^H + P_V^M,$$

joka jaetaan osiin

$$(13) \quad P_V = P_V^1 + P_V^2,$$

missä

P_V^1 = maksu muiden etuuksien paitsi kohdassa 1 määritellyn vanhuuseläkkeen lisäosan osalta,

P_V^2 = maksu vanhuuseläkkeen lisäosan osalta.

Maksu on kohdissa 4.1.1 - 4.1.5 määriteltyjen maksuosien mukaisesti

$$(14) \quad P_V = \frac{1}{1 - c_V^1 - b_{14} - m} \left(k P_V^1 + r P_V \right) + \frac{1}{1 - c_V^2 - b_{14} - m} k P_V^2 + \frac{1}{1 - b_{14} - m} P_V^3,$$

missä

$k P_V^1$ = kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä muiden etuuksien paitsi vanhuuseläkkeen lisäosan osalta,

$k P_V^2$ = kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä vanhuuseläkkeen lisäosan osalta,

P_V^3 = kohdan 4.1.3 mukainen maksu.

4.1.1 KERTAMAKSU RAHASTOIDUN ELÄKKEEN LISÄYKSESTÄ

Kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä ΔE_V^R vuonna v lasketaan kunkin kyseeseen tulevan eläke-etuuden osalta erikseen kaavasta

$$(15) \quad k P_V = \Delta E_V^R \bar{A}_X,$$

missä \bar{A}_X on liitteen 1 mukainen nettokertamaksu ko. eläkkeen yksikköedusta. Työkyvyttömyyseläkkeen osalta kertamaksu on kuitenkin nolla, kun ikä $x > 62$.

Mikäli vuosi v jakautuu useampaan laskentajaksoon, kustakin jaksosta syntyvää rahastoidun eläkkeen lisäystä vastaava kertamaksu lasketaan erikseen kaavaa (15) soveltaen.

4.1.2 VASTUUVAARAMAKSU

Vastuuvaaramaksu vuodelta v tavoite-eläkkeen siitä osasta, joka ylittää ansaitun eläkkeen, lasketaan kaavojen (16) – (19) mukaisesti. Jos vakuutuksen voimassaoloaika vakuutetun osalta poikkeaa vuodesta tai vakuutetulle on myönnetty maksuvapaus, kaavoista (16) – (19) saatavat vastuuvaaramaksut kerrotaan luvulla $\frac{k}{12}$, jossa k on voimassaoloaika kuukausina vähennettynä maksuvapausajalla. Mikäli vuosi jakautuu useampaan laskentajaksoon, vastuuvaaramaksut lasketaan kultakin jaksolta erikseen vastaavalla tavalla.

4.1.2.1 TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU

Työkyvyttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu on

$$(16) \quad r_{P_V} = \begin{cases} (E_V - E_V^A) R_X, & \text{kun } x < 63 \\ 0 & \text{, muulloin} \end{cases}$$

missä

$$R_X = \text{liitteen 1 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta.}$$

4.1.2.2 TYÖTTÖMYYSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU

Työttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu sisältyy tasausosaan.

4.1.2.3 PERHE-ELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU

Niissä tapauksissa, joissa vakuutettu perhe-eläke sisältää myös leskeneläkkeen, vastuuvaaramaksu on

$$(17) \quad r_{P_V} = (E_V - E_V^A)^+ R_X + R_X^S E_V(r),$$

missä

$$R_X = \text{liitteen 1 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta.}$$

$$R_X^S = \text{liitteen 1 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta.}$$

Kaavan jälkimmäinen termi lasketaan ainoastaan niissä tapauksissa, joissa 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla.

Jos perhe-eläke on vakuutettu vain lapsille, vastuuvaaramaksu on nolla.

4.1.2.4 HAUTAUSAVUSTUKSEN VASTUUVAARAMAKSU

Hautausavustuksen vastuuvaaramaksu on

$$(18) \quad {}^r P_V = R_X E_V,$$

jossa R_X on liitteen 1 kohdan 2 mukainen kerroin ja E_V hautausavustuksen määrä.

4.1.2.5 MAKSUVAPAUTUSMAKSU

Maksuvapautusmaksu peritään perhe-eläkkeen ja hautausavustuksen vastuuvaaramaksujen yhteydessä. Maksuvapautusmaksu sisältyy liitteessä 1 oleviin em. etujen vastuuvaaramaksukertoimiin.

4.1.2.6 VANHUUSELÄKKEEN VASTUUVAARAMAKSU

Niissä tapauksissa, joissa 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla, vanhuuseläkkeen vastuuvaaramaksu on

$$(19) \quad {}^r P_V = \begin{cases} R_X E_V(r), & \text{kun } x < 63 \\ 0 & , \text{ muulloin} \end{cases}$$

missä R_X on liitteen 1 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta.

4.1.3 TASAUSOSA

Tasausosa on

$$(20) \quad P_V^T = c_V^1 \left(P_V^1 - \frac{1}{1 - b_{14} - m} P_V^3 \right) + c_V^2 P_V^2 + P_V^3$$

missä P_V^1 ja P_V^2 ovat kaavan (13) mukaiset maksut. Jos $w \geq 60$ ja $x < 61$ ja 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla ja vakuutettu on syntynyt vuonna 1948 tai 1949, lasketaan P_V^3 kaavasta

$$P_V^3 = 0,03 \frac{1}{1 - c_V^1 - b_{14} - m} \left({}^r p_V(E) + \Delta {}^r p_V(S) + \Delta {}^r p_V(P) \right),$$

missä

$${}^r p_V(E) = \text{kaavan (19) mukainen maksu}$$

$$\Delta {}^r p_V(S) = \left({}^r p_V(S) - {}^r p_V(S)' \right)^+$$

$r_{p_v}(S)$ = kaavan (16) mukainen maksu

$r_{p_v}(S)'$ = kaavan (16) mukainen maksu laskettuna siten, että tavoite-eläkkeenä E_v käytetään suuretta E_v'

$$\Delta r_{p_v}(P) = \left(r_{p_v}(P) - r_{p_v}(P)' \right)^+$$

$r_{p_v}(P)$ = kohdan 4.1.2.3 mukainen maksu

$r_{p_v}(P)'$ = kohdan 4.1.2.3 mukainen maksu laskettuna siten, että tavoite-eläkkeenä E_v käytetään suuretta E_v' .

Muulloin $P_v^3 = 0$.

Kerroin c_v^1 koskee muita etuuksia paitsi vanhuuseläkkeen lisäosaa.

Kerroin c_v^1 lasketaan kaavalla

$$c_v^1 = \begin{cases} 0,07 + 0,008(w - 55), & \text{työsuhteessa olevien osalta} \\ 0,03(64 - \max\{x; 55\})^+ / 9, & \text{muiden osalta.} \end{cases}$$

Kuitenkin, jos vakuutettu on syntynyt vuonna 1948 tai 1949 ja $w > 60$ ja $x < 61$, kerroin c_v^1 lasketaan työsuhteessa olevien osalta kaavalla

$$c_v^1 = -0,14 + 0,049(w - 55).$$

Kuitenkin hautausavustuksen kertamaksun osalta

$$c_v^1 = 0,03(64 - \max\{x; 55\})^+ / 9.$$

Kerroin c_v^2 koskee vanhuuseläkkeen lisäosaa.

$$c_v^2 = 0,03(64 - \max\{x; 55\}) / 9.$$

Kaavoissa x on vakuutetun ikä syntymäpäivänä sinä kalenterivuonna, johon vakuutusmaksu kohdistuu.

4.1.4 HOITOKUSTANNUSOSA

Hoitokustannusosa on

$$(21) \quad P_V^H = b_{14} P_V,$$

missä b_{14} on annettu kohdassa 10.

4.1.5 MAKSUTAPPIO-OSA

Maksutappio-osa on

$$(22) \quad P_V^M = m P_V,$$

missä kerroin m on toistaiseksi 0.

4.2 ENNAKKOMAKSU

Ennakkomaksu lasketaan kunkin vakuutetun osalta kaavan (12) perusteella olettaen, että työsuhde jatkuu vuoden loppuun asti. Ennakkomaksua voidaan korottaa palkkakertoimen muutoksella ennakkomaksuvuoden tasoon.

Ennakkomaksu voidaan kuitenkin määrittää myös vakuutuskohtaisesti viimeisen tiedossa olevan lopullisen vakuutusmaksun perusteella, korjattuna tarvittaessa palkkakertoimella vastaamaan sitä vuotta, johon ennakkomaksu kohdistuu.

Ennakkomaksua laskettaessa voidaan ottaa lisäksi huomioon perustekorkoa vastaava korko. Ennakkomaksua laskettaessa voidaan ottaa huomioon kaavan (11) suureen 2H_V arvioitu määrä.

Ennakkomaksuille hyvitetään kohdan 10 mukaista perustekorkoa siten kuin vakuutusehdoissa on tarkemmin määritelty.

5 TAKAISINLAINAUS

Vakuutuksenottajalla ei ole oikeutta takaisinlainaukseen 1.1.2000 alkaen. Aikaisemmin myönnettyihin takaisinlainoihin sovelletaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen erityisperusteiden kohtia 6.1 – 6.4, kuitenkin niin, että kohdan 6.2 toisen kappaleen toista lausetta sovelletaan vain, jos lisäeläkevakuutus päättyy ja TyEL:n mukainen eläkevakuutus joko päättyy samanaikaisesti tai sitä ei ole vakuutettuna voimassa samassa yhtiössä.

6 VAPAAKIRJA

Lisäeläkejärjestelyn päättyessä vakuutetun osalta muutoin kuin eläketapahtumaan muodostetaan lisäeläkevapaakirja erikseen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen ja erikseen perhe-eläkkeen osalta.

Vapaakirjan ansaittu eläke muodostetaan perusteiden kohdan 3.3 mukaisesti lasketusta ansaitusta eläkkeestä. Vapaakirjaa muodostettaessa ansaittu eläke muunnetaan TEL:n mukaisten vapaaehtoisien lisätujen vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaisesti.

Vapaakirjan rahastoitu osa muodostetaan perusteiden kohdan 3.2 mukaisesti lasketusta rahastoidusta eläkkeestä. Vapaakirjaa muodostettaessa rahastoitu eläke muunnetaan samalla tavalla kuin vapaakirjan ehdoissa ja perusteissa on ansaitun eläkkeen osalta määrätty.

7 YHTIÖN VASTUULLA OLEVA ELÄKKEEN OSA

7.1 VAPAAKIRJAN PERUSTEELLA MAKSETTAVA ELÄKE

Vapaakirjan perusteella maksettavan vanhuus-, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen yhtiön vastuulla oleva osa on vapaakirjan muodostamishetken laskuperusteiden mukaan määräytyvän vapaakirjan rahastoidun osan suuruinen. Rahastoitu eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TyEL 85 § ja 86 § mukaisesti.

Osa-eläkkeenä maksettavan työkyvyttömyyseläkkeen osalta yhtiön vastuulla oleva osa on puolet täyden työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta. Työttömyyseläkkeeseen ei sisälly yhtiön vastuulla olevaa osaa.

Jos yhteensovitus on pienentänyt vuonna u maksettavaa eläkettä E_u^M , pienennys kohdistetaan ensisijaisesti eläkkeen yhteisesti kustannettavaan osaan ja toissijaisesti yhtiön vastuulla olevaan osaan. Jos vastuu eläkkeestä jakaantuu usealle eläkelaitokselle, pienennetään kunkin eläkelaitoksen vastuulla olevaa osaa samassa suhteessa.

Ennen 31.12.1997 muodostettujen vapaakirjojen perusteella maksettavien eläkkeiden osalta yhtiön vastuulla oleva osa saadaan kertomalla vapaakirjan muodostamishetken rahastoitu eläke muunnoskertoimella, joka määrätään siten, että yhteenlasketun vastaisen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen ja vastaisen perhe-eläkkeen pääoma-arvot pysyvät samoina.

Mikäli vapaakirjan perusteella maksettava eläke myönnetään 65 vuodesta poikkeavan eläkeiän mukaan, muunnetaan rahastoitua osaa samalla tavalla kuin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien vapaaehtoisten lisätujen vapaakirjan ja ehtojen perusteiden mukaan muunnetaan vapaakirjan perusteella maksettavaa eläkettä.

7.2 MUUN KUIN VAPAAKIRJAN PERUSTEELLA MAKSETTAVA ELÄKE

Vanhuuseläkkeen yhtiön vastuulla oleva osa E_V^{RM} on kohdan 3.2 mukaan määräytyvän rahastoidun eläkkeen suuruinen. Mikäli 1.1.1996 voimaantulleen peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennys on kompensoitu riskimaksutekniikalla ja vanhuuseläke alkaa välittömästi työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, yhtiön vastuulla olevaan eläkkeeseen luetaan lisäksi mukaan työkyvyttömyyden alkamisvuotta u vastaava kohdan 3.1 mukainen riskimaksutekniikalla vakuutettava osuus $E_u(r)$.

Työkyvyttömyyseläkkeen yhtiön vastuulla oleva osa koostuu aktiiviaikana rahastoituvasta osasta ja eläketapahtuman yhteydessä rahastoituvasta osasta ja se saadaan kaavasta

$$(24) \quad E_V^{RM} = E_V^R + (E_V - E_V^A)^+,$$

missä

E_V^R = kohdan 3.2 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä rahastoitu eläke

E_V = kohdan 3.1 mukainen eläketapahtumahetkeä vastaava vakuutusmaksun perusteena oleva tavoite-eläke

E_V^A = kohdan 3.3 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä ansaittu eläke

Kaavassa (24) tavoite-eläke, ansaittu eläke ja rahastoitu eläke lasketaan eläketapahtumahetkellä voimassa olleiden laskuperusteiden mukaisesti.

Osaeläkkeenä maksettavan työkyvyttömyyseläkkeen osalta yhtiön vastuulla oleva osa on puolet kaavan (24) mukaan lasketusta määrästä. Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään työttömyyseläkkeen jatkona, yhtiön vastuulla oleva osa on samansuuruinen, kuin se olisi ollut, jos työkyvyttömyyseläke olisi myönnetty aktiiviajan rahastoinnin päättymispäivästä lukien.

Työttömyyseläkkeeseen ei sisälly yhtiön vastuulla olevaa osaa.

Perhe-eläkkeen rahastoitu osa on kohdan 3.2 mukainen rahastoitu eläke, mikäli edunjättäjä on kuollut vanhuuseläkkeellä. Mikäli 1.1.1996 voimaantulleen peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennys on kompensoitu riskimaksutekniikalla ja vanhuuseläke alkoi välittömästi työkyvyttömyyseläkkeen päätyttyä, yhtiön vastuulla olevaan perhe-eläkkeeseen luetaan lisäksi mukaan työkyvyttömyyseläkkeen alkamisvuotta u vastaava kohdan 3.1 mukainen riskimaksutekniikalla vakuutettava osuus $E_U(r)$. Mikäli leski ei ole edunsaaja tai lesken lisäksi edunsaajina on lapsia, rahastoitu eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TyEL 85 §:n ja 86 §:n mukaisesti.

Mikäli edunjättäjä ei ollut vanhuuseläkkeellä, perhe-eläkkeen yhtiön vastuulla oleva osa on

$$(25) \quad E_V^{RM} = E_V^R + (E_V - E_V^A)^+,$$

missä

E_V^R = kohdan 3.2 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä rahastoitu eläke

E_V = kohdan 3.1 mukainen eläketapahtumahetkeä vastaava vakuutusmaksun perusteena oleva tavoite-eläke

E_V^A = kohdan 3.3 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä ansaittu eläke

Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläketapahtumapäivänä pidetään työkyvyttömyyseläkkeen eläketapahtumapäivää. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työttömyyseläkettä, eläketapahtumapäivänä pidetään lisäeläkkeen aktiivijajan rahastoinnin päättymispäivää. Kaavan (25) tavoite-eläke, ansaittu eläke ja rahastoitu eläke lasketaan eläketapahtumahetkellä voimassa olleiden laskuperusteiden mukaisesti.

Mikäli leski ei ole edunsaaja tai lesken lisäksi edunsaajina on lapsia, perhe-eläkkeen yhtiön vastuulla oleva eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TyEL 85 §:n ja 86 §:n mukaisesti.

Jos yhteensovitus on pienentänyt vuonna u maksettavaa eläkettä E_u^M , pienennys kohdistetaan ensisijaisesti eläkkeen yhteisesti kustannettavaan osaan ja toissijaisesti yhtiön vastuulla olevaan osaan. Jos vastuu eläkkeestä jakaantuu usealle eläkelaitokselle, pienennetään kunkin eläkelaitoksen vastuulla olevaa osaa samassa suhteessa.

Yhtiön vastuulla oleva osa hautausavustuksesta on kohdan 3.2 mukainen rahastoitu hautausavustus, jos sellainen on syntynyt. Muulloin hautausavustuksen yhtiön vastuulla oleva osa on eläketapahtumahetkelle laskettu hautausavustuksen tavoite-etuus. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työkyvyttömyyseläkettä, eläketapahtumahetkenä pidetään edunjättäjän eläkkeen eläketapahtumahetkeä. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työttömyyseläkettä, eläketapahtumahetkenä pidetään lisäeläkkeen aktiivijajan rahastoinnin päättymispäivää.

Mikäli eläketapahtuma on sattunut ennen 31.12.1997, yhtiön vastuulla oleva osa on edellä määritellystä eläketapahtumahetkelle lasketusta yhtiön vastuulla olevasta osasta muunnoskertoimella saatava määrä. Muunnoskerroin k määrätään TEL:n muuttamisesta annetun lain (1293/1996) voimaantulosäännöksen mukaisesti siten, ettei eläkkeen pääoma-arvo muutu. Eläkkeen pääoma-arvo lasketaan vastaavasti kuin kohdan 8.2.1 mukainen vastuu hetkellä 31.12.1997. Perhe-eläkkeen muunnoksessa käytetään eläkkeen maksuvuoden edunsaajarakennetta, jos edunsaajarakenne on eri kuin 31.12.1997. Muunnoskerroin lasketaan liitteen 3 mukaisesti.

Mikäli eläketapahtuma on sattunut 31.12.1997 jälkeen, mutta kohdan 3.2 mukaan laskettu aktiivijain rahastoitu eläke on syntynyt ennen 31.12.1997, muunnetaan em. rahastoitu eläke siten, että yhteenlasketun vastaisen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen, vastaisen perhe-eläkkeen ja hautausavustuksen pääoma-arvot pysyvät samoina. Muunnoskerroin lasketaan liitteen 3 mukaisesti.

7.3 KERTASUORITUS ELÄKKEEN SIJASTA

Kertasuorituksen yhtiön vastuulla oleva osa on kohdan 8.2 mukaan lasketun yhtiön vastuulla olevan osan pääoma-arvo nettoperustein laskettuna. Laskettaessa määräaikaisen työkyvyttömyyseläkkeen kertasuoritusta, sovelletaan kuitenkin määräaikaisen vanhuuseläkkeen pääoma-arvokertoimia.

8 VASTUUVELKA

8.1 VAKUUTUSMAKSUVASTUU

8.1.1 VARSINAINEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU

8.1.1.1 VASTAISTEN VANHUUSELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vastaisten vanhuuseläkkeiden vakuutusmaksuvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(26) \quad \bar{V}_V^V = \begin{cases} 1,01 \sum E_V^R \bar{A}_{x+1/2}(E) + \bar{V}_V^V(I), & \text{jos } x+1/2 < w \\ 1,01 \sum E_V^R \bar{a}_{x+1/2}, & \text{jos } x+1/2 \geq w, \end{cases}$$

jossa

$$\bar{V}_V^V(I) = 1,01 \sum E_{v_i} \bar{A}_{x+1/2}^S(E)$$

v_i = työkyvyttömyyden alkamisvuosi.

Suure $\bar{V}_V^V(I)$ lasketaan niiden ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien tai myöhemmin Sairausvakuutuslaissa (SVL) tarkoitetun päivärahan ensisijaisuusajan päätyttyä maksettavien työkyvyttömyyseläkkeiden osalta, joissa 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikkennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla.

8.1.1.2 VASTAISTEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vakuutusmaksuvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(27) \quad \bar{V}_V^I = \begin{cases} 1,01 \sum E_V^R \bar{A}_{x+1/2}(S), & \text{kun } x < 63 \\ 0, & \text{kun } x \geq 63. \end{cases}$$

8.1.1.3 VASTAISTEN PERHE-ELÄKKEIDEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vastaisten perhe-eläkkeiden vakuutusmaksuvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(28) \quad \bar{V}_V^P = 1,01 \sum E_V^R \bar{A}_{x+1/2}(P) + \bar{V}_V^P(I),$$

jossa

$$\bar{V}_V^P(I) = 1,01 \sum E_{V_i}(r) \bar{A}_{x+1/2}^I(P),$$

missä

$$\bar{A}_x^I(P) = \begin{cases} e^{-(w-x)(\delta+a_4)} \bar{A}_w(P), & \text{jos } x \leq w \\ \bar{A}_x(P), & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Vastuu $\bar{V}_V^P(I)$ lasketaan niiden ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien tai myöhemmin SVL:ssa tarkoitetun päivärahan ensisijaisuusajan päätyttyä maksettavien työkyvyttömyyseläkkeiden osalta, sekä näiden jatkona alkaneiden vanhuuseläkkeiden osalta, joissa 1.1.1996 voimaantulleesta peruseläkkeen tulevan ajan karttuman heikennyksestä johtuva lisäeläke on vakuutettu riskimaksutekniikalla.

Vain lapsille tulevan perhe-eläkkeen osalta ei kuitenkaan lasketa vastaisten perhe-eläkkeiden vakuutusmaksuvastuuta.

8.1.1.4 HAUTAUSAVUSTUSTEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU

Vastaisten hautausavustusten vakuutusmaksuvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(29) \quad \bar{V}_V^K = \sum E_V^R \bar{A}_{x+1/2}(K).$$

8.1.2 OSITETUN LISÄVAKUUTUSVASTUUN OSA V^{A1}

Ositetun lisävakuutusvastuun osa V^{A1} on yhteinen TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen kanssa, ja siihen sovelletaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen erityisperusteiden kohtia 5.2.2.3.-5.2.2.5.

8.2 KORVAUSVASTUU

8.2.1 ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU

8.2.1.1 ALKANEIDEN VANHUUSELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU

Ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien vanhuuseläkkeiden korvausvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(30) \quad \bar{V}_V^{VA} = 1,01 \sum E_V^{VR} \bar{a}_{x+1/2},$$

missä

$$E_V^{VR} = \text{yhtiön vastuulla oleva osa maksettavasta vanhuuseläkkeestä}$$

Jos maksettavaan vanhuuseläkkeeseen sisältyy vanhuuseläkkeen lisäosa, on korvausvastuuta laskettaessa otettava huomioon, että lisäosan maksaminen päättyy iässä 65 vuotta.

8.2.1.2 ALKANEIDEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden korvausvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(31) \quad \bar{V}_V^{IA} = 1,01 \left[\sum E_V^{IR} \bar{a}_{(u)+(x+1/2-u):w}^{\overline{ii}|} + k^I \sum E_V(S) \right]$$

jossa ensimmäinen summa lasketaan ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien tai myöhemmin SVL:ssa tarkoitetun päivärahan ensisijaisuusajan päätyttyä maksettavien työkyvyttömyyseläkkeiden osalta ja 1.1.v+1 maksettavien eläkkeiden osalta, ja

E_V^{IR} = yhtiön vastuulla oleva osa maksettavasta työkyvyttömyyseläkkeestä

u = työkyvyttömyyden alkuvuoden ja syntymävuoden erotus

k^I = kerroin, jonka arvo on toistaiseksi 0,04

$\sum E_V(S)$ = vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vuotuinen kanta hetkellä 31.12.v.

8.2.1.3 ALKANEIDEN PERHE-ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU

Alkaneiden perhe-eläkkeiden korvausvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan vakuutuskohtaisesti kaavasta

$$(32) \quad \bar{V}_V^{PA} = 1,01 \left\{ \sum E_V^{PR} \left(C_0 \bar{a}_{y+1/2} + C_1 \bar{a}_{[T_1-1/2]^+} + C_2 \bar{a}_{[T_2-1/2]^+} \right) + k^P \sum E_V(L) \right\},$$

missä ensimmäinen summa lasketaan ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien perhe-eläkkeiden osalta, ja

E_V^{PR} = yhtiön vastuulla oleva osa maksettavasta perhe-eläkkeestä, jos vakuutus käsittäisi myös leskeneläkkeen ja edunsaajina olisi leski ja kaksi lasta

y = lesken ikä syntymäpäivänä vuonna v

T_1 = $(w - z_1)^+$, missä

w = lapseneläkkeen pääteikä

z_1 = nuorimman lapsen ikä syntymäpäivänä vuonna v

$$T_2 = (w - z_2)^+, \text{ missä}$$

w = lapseneläkkeen pääteikä

z_2 = toiseksi nuorimman lapsen ikä syntymäpäivänä vuonna v

$\bar{a}_{\overline{n}|}$ = liitteen 1 mukainen aikakorko

k^P = kerroin, jonka arvo on toistaiseksi 0,01

$\sum E_v(L)$ = vastaisten leskeneläkkeiden vuotuinen kanta hetkellä 31.12.v.

Jos edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen ja leski on edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 ja C_2 ovat

$$(a) \quad C_0 = 6/12$$

$$C_1 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajina ei ole lapsia} \\ 4/12 & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$C_2 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajana on korkeintaan yksi lapsi} \\ 2/12 & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen ja leski ei ole edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 ja C_2 ovat

$$(b) \quad C_0 = 0$$

$$C_1 = 4/12$$

$$C_2 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajana on yksi lapsi} \\ 3/12 & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990 ja leski on edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 ja C_2 ovat

$$(c) \quad C_0 = 6/12$$

$$C_1 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajina ei ole lapsia} \\ 3/12 & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$C_2 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajana on korkeintaan yksi lapsi} \\ 3/12 & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990 ja leski ei ole edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 ja C_2 ovat

$$(d) \quad C_0 = 0$$

$$C_1 = 6/12$$

$$C_2 = \begin{cases} 0 & \text{jos edunsaajana on yksi lapsi} \\ 3/12 & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos kuitenkin edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen, mutta hänellä oli kuollessaan oikeus saada sellaista vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, jonka perusteena oleva ensimmäinen eläketapahtuma on sattunut ennen 1.7.1990 ja jota laskettaessa palvelusaika on otettu huomioon eläkeikään asti, käytetään kerrointen (a) sijasta kertoimia (c) ja kerrointen (b) sijasta kertoimia (d).

Jos lisäperhe-eläke on Eläketurvakeskuksen yleiskirjeessä C1/1996 määriteltyä tyyppiä 6, on edellä sanotusta poiketen kaavassa (32)

$$E_v^{PR} = \text{yhtiön vastuulla oleva osa maksettavasta perhe-eläkkeestä, jos leski olisi yksin edunsaajana, ottamatta huomioon yhteensovituksen mahdollisesti aiheuttamaa pienennystä}$$

ja kertoimet C_0 , C_1 ja C_2 ovat

$$C_0 = \begin{cases} 1 & \text{jos leski on edunsaajana} \\ 0 & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$C_1 = 0$$

$$C_2 = 0.$$

8.2.2 TASOITUSVASTUU

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 6 luvun 14 §:n 3 momentissa mainittua runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettavaa tasoitusmäärää kutsutaan seuraavassa tasoitusvastuuksi.

Tasoitusvastuu hetkellä 31.12.v lasketaan yhtiökohtaisesti kaavasta

$$(33) \quad \bar{T}_v = \min \left\{ (1+i_0) \bar{T}_{v-1} + \sum_{i=1}^5 \Delta \bar{T}_v(i); 0,05 \left(\bar{V}_v^{VIPK} + \bar{V}_v^{VIP(A)} \right) + \Sigma P_v \right\},$$

jossa

$\bar{V}_v^{VIPK} = \sum \left(\bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^P + \bar{V}_v^K \right) =$ vastaisten vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden ja hautausavustusten vakuutusmaksuvastuiden summa 31.12.v laskettuna 31.12.v voimassa olleiden perusteiden mukaisesti

$\bar{V}_v^{VIP(A)} = \sum \left(\bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA} + \bar{V}_v^{PA} \right) =$ alkaneiden vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden korvausvastuiden summa 31.12.v laskettuna 31.12.v voimassa olleiden perusteiden mukaisesti.

Tasointuvastuun on oltava vähintään nolla.

Vanhuuseläkeliiikkeestä johtuva muutos $\Delta \bar{T}_v(1)$ lasketaan kaavasta

$$(34) \quad \Delta \bar{T}_v(1) = (1+i_0)^{0,5} \left(P_v^V - E_v^{VRM} \right) - \frac{1}{1,01} \left\{ \Sigma \left(\bar{V}_v^V + \bar{V}_v^{VA} \right) - (1+i_0) \Sigma \left(\bar{V}_{v-1}^V + \bar{V}_{v-1}^{VA} \right) \right\},$$

jossa

P_v^V = vuoden v maksujen vanhuuseläkeosat

E_v^{VRM} = vuonna v maksetut yhtiön vastuulla olevat vanhuuseläkkeet.

Työkyvyttömyysliikkeestä johtuva muutos $\Delta \bar{T}_v(2)$ lasketaan kaavasta

$$(35) \quad \Delta \bar{T}_v(2) = (1+i_0)^{0,5} \left(P_v^I - E_v^{IRM} \right) - \frac{1}{1,01} \left\{ \Sigma \left(\bar{V}_v^I + \bar{V}_v^{IA} \right) - (1+i_0) \Sigma \left(\bar{V}_{v-1}^I + \bar{V}_{v-1}^{IA} \right) \right\},$$

jossa

P_v^I = vuoden v maksujen työkyvyttömyysosat

E_v^{IRM} = vuonna v maksetut yhtiön vastuulla olevat työkyvyttömyyseläkkeet.

Perhe-eläkeliiikkeestä johtuva muutos $\Delta \bar{T}_v(3)$ lasketaan kaavasta

$$(36) \quad \Delta \bar{T}_v(3) = (1+i_0)^{0,5} \left(P_v^P - E_v^{PRM} \right) - \frac{1}{1,01} \left\{ \Sigma \left(\bar{V}_v^P + \bar{V}_v^{PA} \right) - (1+i_0) \Sigma \left(\bar{V}_{v-1}^P + \bar{V}_{v-1}^{PA} \right) \right\},$$

jossa

P_v^P = vuoden v maksujen perhe-eläkeosat

E_V^{PRM} = vuonna v maksetut yhtiön vastuulla olevat perhe-eläkkeet.

Hautausavustusliikkeestä johtuva muutos $\Delta\bar{T}_V(4)$ lasketaan kaavasta

$$(37) \quad \Delta\bar{T}_V(4) = (1+i_0)^{0,5} \left(P_V^K - E_V^{KM} - \frac{1}{2} b_{13} (E_V^K + E_{V-1}^K) \right) - \Sigma\bar{V}_V^K + (1+i_0)\Sigma\bar{V}_{V-1}^K,$$

jossa

P_V^K = vuoden v maksujen hautausavustusosat

E_V^{KM} = vuonna v maksetut yhtiön vastuulla olevat hautausavustukset

E_V^K = yhtiön vastuulla olevat vastaiset hautausavustukset 31.12.v.

Maksutappioliikkeestä johtuva muutos $\Delta\bar{T}_V(5)$ lasketaan kaavasta

$$(38) \quad \Delta\bar{T}_V(5) = (1+i_0)^{0,5} P_V^M - M_V,$$

jossa

P_V^M = vuoden v maksujen maksutappio-osat

M_V = vuonna v kirjatut saamatta jääneistä maksuista aiheutuvat tappiot perustekorkoineen mukaan lukien perimiskulut sekä lain ja muiden perusteiden edellyttämät mahdolliset muut kulut ja varaukset. Lisäksi osaan M_V sisällytetään perustekorkoineen ne vuonna v lasketut vakuutusmaksut, joita vanhentuneina ei voida periä.

Kaavoissa (34) - (38) vuoden v maksun osat tarkoittavat kaavojen (15) – (19) ja (22) mukaisia suureita.

Tasotusvastuusiirtoja laskettaessa käytetään maksun, korvauksen ja vastuun määriä vähennettynä mahdollisella jälleenvakuuttajien osuudella.

8.3 VARSINAINEN VAKUUTUSMAKSUVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä lasketaan vakuutusmaksuvastuun kohtaa 8.1.1 vastaava osa yhtiökohtaisesti kaavasta

$$(39) \quad V_V^{TP}(V) = {}^0r_V^{2} (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIPK} \\ + {}^1r_V^{2} (1+i_0)^{0,5} 1,01 \left(P_V^{TP} - P_V^{T(TP)} - P_V^{H(TP)} \right),$$

jossa ${}^0r_V^{2}$ ja ${}^1r_V^{2}$ ovat liitteen 2 mukaisia kertoimia, \bar{V}_{v-1}^{VIPK} on määritelty kaavan (33) yhteydessä ja

P_V^{TP} = vuoteen v kohdistuvien vakuutusmaksujen summa per 1.7.v ilman heti alkavina vakuutettujen eläkkeiden tai varhaiseläkkeiden täydennysosan vakuutusmaksuja

$P_V^{T(TP)}$ = maksuun P_V^{TP} sisältyvä tasausosa

$P_V^{H(TP)}$ = maksuun P_V^{TP} sisältyvä hoitokustannusosa per 1.7.v.

Suuretta $P_V^{H(TP)}$ määrättäessä käytetään perusteena sellaista vuoteen v kohdistuvaa maksutuloa, josta ei ole vähennetty vuoteen v kohdistuvia hyvityksiä ositetun lisävakuutusvastuun osasta V^{A1} .

8.4 ELÄKKEIDEN KORVAUSVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä lasketaan korvausvastuun kohtaa 8.2.1 vastaava osa yhtiökohtaisesti kaavasta

$$(40) \quad V_V^{TP(A)} = (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} + \left(1 - {}^0r_V^{2}\right) (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIPK} \\ + \left(1 - {}^1r_V^{2}\right) (1+i_0)^{0,5} 1,01 \left(P_V^{TP} - P_V^{T(TP)} - P_V^{H(TP)} \right) \\ + (1+i_0)^{0,5} 1,01 \left(P_V^A - P_V^{T(A)} - P_V^{H(A)} \right) \\ - (1+i_0)^{0,5} 1,01 E_V^R,$$

jossa suureet ${}^0r_v^2$, ${}^1r_v^2$, P_v^{TP} , $P_v^{T(TP)}$ ja $P_v^{H(TP)}$ on määritelty kaavan (39) yhteydessä ja suureet \bar{V}_{v-1}^{VIPK} ja $\bar{V}_{v-1}^{VIP(A)}$ kaavan (33) yhteydessä ja

P_v^A = heti alkavina vakuutettujen eläkkeiden sekä varhaiseläkkeiden täydennyssosan kertamaksu per 1.7.v

$P_v^{T(A)}$ = maksuun P_v^A sisältyvä tasausosa

$P_v^{H(A)}$ = maksuun P_v^A sisältyvä hoitokustannusosa per 1.7.v.

E_v^R = vuoden v aikana maksetut yhtiön vastuulla olevat eläkkeet sekä eläkkeiden sijasta tapahtuneet kertasuoritukset.

8.5 TASOITUSVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

Tilinpäätöksessä 31.12.v on tasoitusvastuun määrä

$$(41) \quad T_v^{TP} = [(1+i_0)\bar{T}_{v-1} - M_v]^+$$

9 VASTUUNJAKOSUURE B_v^{bL}

TyEL:n 179 §:n 4 momentin mukaisessa asetuksessa TyEL:n 179 §:n 1 momentin mukaisten kulu-
jen jakamisesta eläkelaitosten kesken tarkoitettu yhtiökohtainen suure B_v^{bL} saadaan kaavasta

$$(42) \quad B_v^{bL} = (1+b_1)^{-0,5} \left((b_1 - i_0) \left(\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} \right) + \right. \\ \left. \frac{(1+b_1)^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VIPK} + \bar{V}_v^{VIP(A)} - (1+i_0) \left(\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} \right) \right] \right) + \sum P_v^T$$

missä

$$\sum P_v^T = \text{vakuutusmaksujen tasausosat korkoutettuina maksun teoreettisesta eräpäi-} \\ \text{västä hetkelle 1.7.v.}$$

10 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET

Näissä erityisperusteissa esiintyvät laskuperusteista riippuvat vakuutustekniset suuret lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen seuraavia erikoisvakioiden arvoja:

Perustekorkona b_1 käytetään TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen erityisperusteiden mukaista perustekorkoa.

Kuolevuus

- miesten vanhuuseläke	b_2	= - 2
- naisten vanhuuseläke	b_2	= - 9
- perhe-eläke		
miespuolinen edunjättäjä	b_2	= 1
naispuolinen edunjättäjä	b_2	= - 6
miespuolinen edunsaaja	b_2	= - 2
naispuolinen edunsaaja	b_2	= - 9
- miesten hautausavustus	b_2	= 1
- naisten hautausavustus	b_2	= - 6

Työkyvyttömyys

- alkaneen eläkkeen pääoma-arvo, vastaisen eläkkeen kertamaksu ja vastaisen eläkkeen vastuuvaaramaksu

	b_3	= 0,5
	b_4	= 0,5
	b_5	= 0,5
	b_6	= 1
	b_7	= 1
	b_8	= 1

Maksuvapautus

- perhe-eläkkeen ja hautausavustuksen vastuuvaaramaksu	b_9	= 1,06
- muulloin	b_9	= 1

Kuormitus

Summaan verrannollinen kuormitus	b_{13}	= 0,001
----------------------------------	----------	---------

Bruttomaksuun verrannollinen kuormitus

- työsuhteessa olevien osalta	b_{14}	= 0,08
-------------------------------	----------	--------

$$\left. \begin{array}{l} - \text{ heti alkavana vakuutettavan eläkkeen} \\ \text{ ja siihen liittyvien vastaisten etujen osalta} \\ - \text{ varhaiseläkkeen täydennysosan maksua} \\ \text{ laskettaessa} \end{array} \right\} b_{14} = 0,045$$

Rahanarvon muuttuvuutena b_{15} käytetään TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen erityisperusteiden mukaista rahanarvon muuttuvuutta.

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko $i_0 = b_1 - b_{15}$.

LIITE 1**LASKUKAAVAT**

Seuraavissa kaavoissa E, S, P₁, P_{1/2} ja K tarkoittavat vastaavasti vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä, täyskolektiivista perhe-eläkettä, puolikolektiivista perhe-eläkettä ja hautausavustusta.

Kertamaksu ja vastuuvaaramaksu on laskettu kunkin eläkelajin yksikköeläkettä kohti, perhe-eläkkeessä kuitenkin lesken yksikköeläkettä kohti ja hautausavustuksessa yksikkösummaa kohti.

1. NETTOKERTAMAKSU**1.1 VASTAISET ELÄKKEET**

$$\bar{A}_x(E) = \begin{cases} \frac{\bar{N}_w}{D_x}, & \text{kun } x < w \\ \bar{a}_x, & \text{kun } x \geq w \end{cases}$$

Nettokertamaksu vanhuuseläkkeen lisäosasta lasketaan ao. eläkeikiä vastaavien vanhuuseläkkeen nettokertamaksujen erotuksena.

$$\bar{A}_x^S(E) = \bar{A}_x(E)$$

$\bar{A}_x(S)$ on yleisten laskuperusteiden kohdan 2.3 kaavan (15) mukainen suure, jossa $e = 9$ kk.

$$\bar{A}_x(P_1) = 0,9 \frac{1}{D_x} \int_x^{\infty} D_t \mu_t F(t) dt,$$

jossa miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$F(t) = 0,99 n_t(M) \bar{a}_{y_t(M)+b_2} + \bar{Z}_t(18,M),$$

missä $\bar{Z}_t(18,M)$ saadaan yleisten laskuperusteiden kohdan 2.4.1 kaavasta (23), ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$F(t) = 0,99 n_t(N) \bar{a}_{y_t(N)+b_2} + \bar{Z}_t(18,N),$$

missä $\bar{Z}_t(18,N)$ saadaan yleisten laskuperusteiden kohdan 1.4.4 kaavasta (9).

Miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$\bar{A}_X(P1/2) = 0,9 \left(0,99(\bar{a}_{x-3} - \bar{a}_{x,x-3}) + \frac{1}{D_X} \int_x^\infty D_t \mu_t \frac{1}{n_t(M)} \bar{Z}_t(18,M) dt \right)$$

ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$\bar{A}_X(P1/2) = 0,9 \left(0,99(\bar{a}_{x+3} - \bar{a}_{x+3,x}) + \frac{1}{D_X} \int_x^\infty D_t \mu_t \frac{1}{n_t(N)} \bar{Z}_t(18,N) dt \right)$$

$$\bar{A}_X(K) = \frac{\bar{M}_X}{D_X} + b_{13} \bar{a}_X,$$

joka sisältää summaan verrannollisen kuormituksen.

1.2 ALKANEET ELÄKKEET

$$\bar{A}_X(E) = \bar{a}_X$$

$$\bar{A}_X(S) = \bar{a}_{(u)+(x-u):w}^{\overline{ii}|i}$$

$$\bar{a}_{\overline{n}|} = \frac{1 - e^{-\delta n}}{\delta}$$

$$\delta = \ln(1+i_0)$$

2 NETTOVASTUUVAARAMAKSU

Perhe-eläkkeen ja hautausavustuksen nettovastuuvaaramaksut sisältävät maksuvapautusmaksun.

$$R_X(S) = \bar{A}_X(S) - e^{-(a_4 + \delta)} \bar{A}_{X+1}(S)$$

Miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_X(P1) = 0,9b_9\mu_X \left(f_{n_X(M)} \bar{a}_{y_X(M)} + b_2 + \bar{Z}_X(18,M) \right)$$

ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_X(P1) = 0,9b_9\mu_X \left(f_{n_X(N)} \bar{a}_{y_X(N)} + b_2 + \bar{Z}_X(18,N) \right)$$

Miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_X(P_{1/2}) = 0,9b_9 \mu_X \left(f \bar{a}_{x-3} + \frac{1}{n_X(M)} \bar{Z}_X(18,M) \right)$$

ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_X(P_{1/2}) = 0,9b_9 \mu_X \left(f \bar{a}_{x+3} + \frac{1}{n_X(N)} \bar{Z}_X(18,N) \right)$$

Suureiden $R_X(P_1)$ ja $R_X(P_{1/2})$ kaavoissa

$$f = 0,99$$

$$R_X(K) = b_9 \mu_X + b_{13},$$

joka sisältää summaan verrannollisen kuormituksen.

$$R_X(E) = \frac{R_X(S)}{\bar{ii} \bar{i} \bar{a}_{(x-0,5)+(0,5):w}} \bar{A}_X(E)$$

$$R_X^S(P) = \frac{R_X(S)}{\bar{ii} \bar{i} \bar{a}_{(x-0,5)+(0,5):w}} e^{-(w-x)(\delta+a_4)} \bar{A}_w(P)$$

LIITE 2

ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA V

$${}^0_{r_v} = 0,94$$

$${}^1_{r_v} = 0,9.$$

LIITE 3

MUUNNOSKERTOIMET k

Vastainen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläke

$$k(x, w, s, E + S) = \frac{\left(\frac{\bar{N}_w}{D_{x+1/2}} + 1,012\bar{A}_{x+1/2}(S) \right) (V)}{\frac{\bar{N}_w}{D_{x+1/2}} + 1,012\bar{A}_{x+1/2}(S)}, \quad \text{kun } x + 1/2 < w$$

$$k(x, s, E) = \frac{\left(\frac{\bar{N}_{x+1/2}}{D_{x+1/2}} \right) (V)}{\frac{\bar{N}_{x+1/2}}{D_{x+1/2}}}, \quad \text{muulloin}$$

Vastaisen vanhuuseläkkeen lisäosa

$$k(x, w, s, E) = \frac{\frac{\bar{N}_w - \bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} (V)}{\frac{\bar{N}_w - \bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}}}$$

Alkaneen työkyvyttömyyseläkkeen vastainen vanhuuseläke

$$k(x, w, s, E) = \frac{\frac{\bar{N}_w}{D_{x+1/2}} (V)}{\frac{\bar{N}_w}{D_{x+1/2}}}$$

Vastainen perhe-eläke

$$k(x, s, P_k) = \frac{\bar{A}_{x+1/2}(P_k)(V)}{\bar{A}_{x+1/2}(P_k)}, \text{ missä } k = 1 \text{ tai } 1/2$$

Hautausavustus

$$k(x, s, K) = \frac{\bar{A}_{x+1/2}(K)(V)}{\bar{A}_{x+1/2}(K)}$$

Alkanut vanhuuseläke

$$k(x, s, E) = \frac{\frac{\bar{N}_{x+1/2}}{D_{x+1/2}}(V)}{\frac{\bar{N}_{x+1/2}}{D_{x+1/2}}}$$

Alkaneen vanhuuseläkkeen lisäosa

$$k(x, s, E) = \frac{\left(\frac{\bar{N}_{x+1/2} - \bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} \right)(V)}{\left(\frac{\bar{N}_{x+1/2} - \bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} \right)}$$

Muuna kuin yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke

$$k(x, u, w, S) = \frac{\frac{\bar{a}^{\bar{i}|i}}{\bar{a}^{\bar{i}|i}}(u) + (x+1/2-u):w(V)}{\frac{\bar{a}^{\bar{i}|i}}{\bar{a}^{\bar{i}|i}}(u) + (x+1/2-u):w}$$

Yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke

$$k(x, w, s, S) = \frac{\frac{\bar{N}_{x+1/2} - \bar{N}_w}{D_{x+1/2}}(V)}{\frac{\bar{N}_{x+1/2} - \bar{N}_w}{D_{x+1/2}}}$$

Alkanut perhe-eläke

$$k(y, T_1, s, P) = \frac{\left(C_0 \bar{a}_{y+1/2} + C_1 \bar{a}_{[T_1-1/2]^+} + C_2 \bar{a}_{[T_2-1/2]^+} \right)(V)}{C_0 \bar{a}_{y+1/2} + C_1 \bar{a}_{[T_1-1/2]^+} + C_2 \bar{a}_{[T_2-1/2]^+}}$$

Kaavoissa määreellä (V) merkityt suureet on laskettu 30.12.1997 voimassa olleiden perusteiden mukaan ja \bar{A}_x on liitteen 1 kohdan 1.1 mukainen nettokertamaksu ko. yksikköedusta. Suureet x, u, y, w, T_1 , T_2 on määritelty 31.12.1997 voimassa olleen perusteen kohdassa 8.2.1 ja ne on määrätty hetken 31.12.1997 mukaisina.